

Motion om att förbättra Blasieholmstorg

Motion av Jonas Naddebo (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att förbättra Blasieholmstorget. I motionen framhålls att torget i dag är en bortglömd plats för många stockholmare och att åtgärder som främjar vistelse och aktivitet på torget skulle bidra till nya rörelsemönster och en ökad upplevd trygghet. Motionären pekar även på den framtida utbyggnaden av tunnelbanans blå linje, vilken förväntas leda till en betydande ökning av resenärer vid Kungsträdgårdens station. Redan i dag genererar närliggande sevärdheter stora flöden av besökare, särskilt längs Arsenalsgatan, som utgör torgets norra avgränsning.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda nämnder att utreda möjligheterna till en upprustning av Blasieholmstorg samt verka för etablering av verksamheter med tillhörande uteserveringar. Vidare föreslås att trafiknämnden och exploateringsnämnden ges i uppdrag att genomföra åtgärder för att höja trafiksäkerheten för cyklister och gående längs Arsenalsgatan, från Hamngatan till Kungsträdgårdsgatan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Statens fastighetsverk och Vectura Fastigheter.

Vectura Fastigheter har inte inkommit med svar och Statens Fastighetsverk avstår från att yttra sig.

Stadsledningskontoret konstaterar att i stadens budget för 2025 har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att i samverkan med andra nämnder arbeta

fram en vision för utveckling och aktivering av Blasieholmen. Detta uppdrag ligger i linje med motionärens förslag varför ytterligare åtgärder inte bedöms föreligga.

Exploateringsnämnden deltar i arbetet med utveckling av norra innerstaden, inklusive Blasieholmstorg, genom deltagande i budgetuppdrag samt sedvanligt samarbete med trafikkontoret och andra förvaltningar.

Stadsbyggnadsnämnden ser möjligheter att stadsbyggnadskontoret tillsammans med övriga berörda förvaltningar utreda förutsättningarna för att utveckla Blasieholmstorg till en mer aktiv plats inom ramen för budgetuppdraget.

Trafiknämnden lyfter att stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att inleda och genomföra ett visionsarbete för Blasieholmen och att trafikkontoret kommer att delta i arbetet.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd skulle välkomna om berörda nämnder hade möjlighet att prioritera upprustningsåtgärder på torget samt förbättrade trafiksäkerheten på platsen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Blasieholmstorg och dess omgivning har förutsättningar att bli en mer levande del av city. Torget utgör en del av ett befintligt stråk mellan Arsenalsgatan och Museiparken vid Nationalmuseum och får ökad betydelse genom förlängningen av tunnelbanans blå linje. Eftersom platsen har stora kulturhistoriska värden måste eventuella förändringar genomföras med stor varsamhet och respekt för de historiska och arkitektoniska värdena.

I stadens budget för 2025 har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att i samverkan med andra nämnder arbeta fram en vision för utveckling och aktivering av Blasieholmen. Detta uppdrag ligger väl i linje med motionärens förslag varför ytterligare åtgärder inte bedöms föreligga med anledning av motionen.

Bilaga

Motion om att förbättra Blasieholmstorg, dnr KS 2024/1131-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 22 oktober 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen i sin helhet.
2. Att därutöver anföra följande:

Det är positivt att staden, i sitt svar, är på frågan om att utveckla och aktivera Blasieholmstorg. Därtill delar vi trafikkontorets synpunkter om det kulturhistoriska värdet av platsen och att den ska tas i beaktning i utvecklandet av torget. Dessvärre lämnar svaret en del att önska. Konkretionen i visionsarbetet för torget uteblir från svaret och man visar egentligen inte på något helhetsgrepp för att verkligen integrera torget som en del av en levande, grön och tillgänglig stad.

För oss i Centerpartiet är det viktigt att utveckla Blasieholmstorg på ett sätt som respekterar och bevarar de historiska värdena samtidigt som vi också hittar nya vägar för att aktivera platsen. Vi hade gärna sett att staden hittat mer innovativa lösningar som kan kombinera utveckling med kulturhistoriskt bevarande. Därtill berör svaret varken möjlighet till ökad grönska, etableringen av fler verksamheter eller samarbete framåt med fastighetsägarna runt torget. Motionen syftar till att öka närvaron av människor på torget och att göra platsen mer attraktiv. Det handlar om att uppmuntra fler caféer, restauranger och uteserveringar – men svaret berör inte dessa perspektiv alls. Vi tycker att det är olyckligt.

Avslutningsvis är vi från Centerpartiet måna om att arbetet för att förbättra och aktivera Blasieholmstorg genomförs i dialog med såväl relevanta förvaltningar som de privata aktörer som verkar på torget.

Ärendet

Jonas Naddebo (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att förbättra Blasieholmstorget. I motionen framhålls att torget i dag är en bortglömd plats för många stockholmare och att åtgärder som främjar vistelse och aktivitet på torget skulle bidra till nya rörelsemönster och en ökad upplevd trygghet. Motionären pekar även på den framtida utbyggnaden av tunnelbanans blå linje, vilken förväntas leda till en betydande ökning av resenärer vid Kungsträdgårdens station. Redan i dag genererar närliggande sevärdheter stora flöden av besökare, särskilt längs Arsenalsgatan, som utgör torgets norra avgränsning.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt berörda nämnder att utreda möjligheterna till en upprustning av Blasieholmstorg samt verka för etablering av verksamheter med tillhörande uteserveringar. Vidare föreslås att trafiknämnden och exploateringsnämnden ges i uppdrag att genomföra åtgärder för att höja trafiksäkerheten för cyklister och gående längs Arsenalsgatan, från Hamngatan till Kungsträdgårdsgatan.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Statens fastighetsverk och Vectura Fastigheter.

Vectura Fastigheter har inte inkommit med svar och Statens Fastighetsverk avstår från att yttra sig.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att Blasieholmstorg och dess omgivning har förutsättningar att bli en mer levande del av City, i linje med Program för City. Torget utgör en del av ett befintligt stråk mellan Arsenalsgatan och Museiparken vid Nationalmuseum och får ökad betydelse genom förlängningen av tunnelbanans blå linje. Platsen har stora kulturhistoriska värden och som en central del av riksintresset för kulturmiljövården i Stockholms innerstad måste eventuella förändringar genomföras med stor varsamhet och respekt för de historiska och arkitektoniska värdena.

Stadsledningskontoret konstaterar att i stadens budget för 2025 har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att i samverkan med andra nämnder arbeta fram en vision för utveckling och aktivering av Blasieholmen. Detta uppdrag ligger väl i linje med motionärens förslag varför ytterligare åtgärder inte bedöms föreligga med anledning av motionen.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till vad som sägs i tjänsteutlåtandet.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 februari 2025 följande.

Exploateringsnämnden beslutar att överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Linn Bessner (C), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Blasieholmstorg är beläget mellan Stallgatan och Arsenalsgatan i Norra Innerstaden och är ett utpekat riksintresse för kulturmiljövården. Torget omges av byggnader med ursprung ifrån 1600-talet varav många är byggnadsminnen.

I Stockholms stad är det trafikkontoret som ansvarar för skötsel och utveckling av stads- och gatumiljön samt trafiksäkerheten. Inom ramen för projektet ”Gång- och cykelåtgärder mellan Gustav Adolfs torg och Nybroplan” genomförde trafikkontoret 2018-2019 åtgärder på Arsenalsgatan.

I Stockholms stads budget för 2025 har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att i samband med andra berörda nämnder genomföra ett visionsarbete för den angränsande Blasieholmen, för att möjliggöra en utveckling och ökad aktivering av platsen.

Exploateringskontoret deltar i arbetet med utveckling av norra innerstaden inklusive Blasieholmstorg genom deltagande i budgetuppdrag samt sedvanligt samarbete med trafikkontoret och andra förvaltningar.

Uppdraget att sköta om och utveckla Blasieholmstorg samt Stockholms övriga offentliga rum så att de är trygga, attraktiva, framkomliga och hållbara är trafikkontorets ansvar.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 februari 2025 följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation av Mikael Blomstrand (C), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att Blasieholmstorg och området däromkring har potential att utvecklas till en mer levande del av City. Det är också i linje med Program för City där torget anges som en del av ett befintligt stråk mellan Arsenalsgatan och Museiparken vid Nationalmuseum som kan utvecklas. Vidare ingår Blasieholmstorg i ett område som bedöms få större betydelse på grund av förlängningen av tunnelbanans blå linje.

Blasieholmstorg har stora kulturhistoriska värden. Samtliga byggnader vid torget klassas av Stadsmuseet som av synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Blasieholmstorg utgör en värdekärna i riksintresset för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården. I översiktsplanens riksintressebilaga beskrivs torget som ett exempel på hur Stockholm som huvudstad förändrades under 1600-talet för att manifesteras Sverige som stormakt. Det innebär att i den mån förändringar av de befintliga byggnaderna och torgmiljön bedöms möjliga utifrån de kulturhistoriska aspekterna, måste dessa utföras med stor varsamhet och med respekt för kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Kulturhistorien utgör en resurs som kan utgöra utgångspunkt för en framtida utveckling och bidra till en attraktiv stadsmiljö.

I Stockholms stads budget för 2025 har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden, kulturnämnden och trafiknämnden, inleda och genomföra ett visionsarbete för att möjliggöra en utveckling och ökad aktivering av Blasieholmen. Stadsbyggnadskontoret ser möjligheter att tillsammans med övriga berörda förvaltningar utreda förutsättningarna för att utveckla Blasieholmstorg till en mer aktiv plats inom ramen för budgetuppdraget.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 mars 2025 följande.

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Svante Linusson och Hamid Ershad Sarabi (båda C), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Blasieholms torg är ett utpekat riksintresse för kulturmiljövården. I stadens översiktsplan beskrivs hur det långsmala torget, som omges av representativa privatpalats, med sin oförändrade planstruktur är av stort intresse som stadsbyggnadshistoriskt exempel. Detta är ett av stadens få torg som har renässansstil och torget bildar idag en lugn oas, vid sidan av aktiva platser som Nybroviken och Kungsträdgården.

I Stockholms stads budget för 2025 har stadsbyggnadsnämnden fått i uppdrag att inleda och genomföra ett visionsarbete för Blasieholmen, för att möjliggöra en

utveckling och ökad aktivering av platsen. Trafikkontoret kommer att delta i arbetet, och uppdraget ska redovisas i slutet av år 2025.

Trafiksäkerhet för gående och cyklister

År 2018-2019 genomförde staden åtgärder på Arsenalsgatan inom ramen för projektet Gång- och cykelåtgärder mellan Gustav Adolfs torg och Nybroplan. Projektet slutredovisades i trafiknämnden den 28 maj 2020. Nedan följer några av de åtgärder som gjorts och som beskrivs närmare i slutredovisningen, dnr 2017–00392.

Arsenalsgatan Västra

På Arsenalsgatan mellan Kungsträdgårdsgatan och Blasieholmstorg har både gångbanan och cykelbanan breddats med ytterligare en rad av hällar. Separeringen mellan gång och cykel har tydliggjorts genom att cykelbanan ligger nedsänkt 5 cm mot gångbanorna. De två övergångsställena över Kungsträdgårdsgatan har slagits ihop till ett brett övergångsställe på den norra sidan, eftersom den förväntas ha högst flöde av gående då tunnelbaneentrén ligger där.

Cykelbanan har tätare intervall med nya så kallade cykelmyror (cykelsymboler) i mässing, nedfrästa i granithällar med avvikande färg. Sträckan är reglerad som cykelbana.

Arsenalsgatan

Östra Den norra gångbanan knyter ihop gångbanan längs Berzelii park med tunnelbaneentrén och Kungsträdgården. Den totala bredden på gångbanan har ökats från 1,8 m till 3 m. Det tillgänglighetsanpassade släta hållstråket på gångbanan har ökat från 0,8 m till 1,6 m för att gående inte ska välja att gå i den släta cykelbanan. Cykelbanan har breddats till 3,2 m och markeras med återanvända hällar med cykelmyror. Gatan har reglerats med förbud mot infart för motorfordon med undantag av leveranstrafik under icke rusningstrafik och taxi.

Över Blasieholmstorg har den ursprungliga gestaltningen bevarats. Torgets yta av storgatsten bedömdes vara i gott skick och i avvägningen mellan att störa en klassisk Stockholmsmiljö och cykelbanans jämnhet valdes att så långt som möjligt bevara gatumiljön. Raul Wallenbergs torg På Raoul Wallenbergs torg har förtydligande av cykelbanan gjorts genom att en mittlinje av diabas fällt in i smågatstensytan, och cykelbanans totala bredd på 3,25 m har markerats med en kantlinje i samma material.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra Innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 februari 2025 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Daniele Fava (C) och Christina Messick (L), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsnämndsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt förvaltningen har Blasieholmstorg potential att bli en trevligare, trafiksäkrare och grönare plats så som motionen beskriver. Även förvaltningen ser att torget kan komma att få ökad betydelse när utbyggnaden av tunnelbanans blå linje blir klar och att behoven av att förbättra platsen då kommer att öka. Förvaltningen skulle välkomna om berörda nämnder hade möjlighet att prioritera upprustningsåtgärder på torget samt förbättrade trafiksäkerheten på platsen.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Linn Bessner (C)

Linn Bessner (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar Exploateringskontoret för remissvaret och välkomnar att det på senare tid från flera håll kommit förslag som berör Blasieholmen, ett område vi anser ha stor potential att bli en mer välbesökt och uppskattad del av innerstaden.

Blasieholmstorg präglas som kontoret nämner av kulturhistoriskt värdefull 1600-talsbebyggelse, men det finns i samråd med berörda fastighetsägare goda möjligheter att öppna upp torget i gatuplan. Vi ser fram emot stadsbyggnadsnämndens arbete med att genomföra ett visionsarbete för Blasieholmen och att delta i denna process.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Mikael Blomstrand (C)

Mikael Blomstrand (C) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen i sin helhet, samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar stadsbyggnadskontoret för remissvaret och välkomnar att det på senare tid från flera håll kommit förslag som berör Blasieholmen, ett område vi anser ha stor potential att bli en mer välbesökt och uppskattad del av innerstaden.

Blasieholmstorg präglas som kontoret nämner av kulturhistoriskt värdefull 1600-talsbebyggelse, men det finns i samråd med berörda fastighetsägare goda möjligheter att öppna upp torget i gatuplan. Vi ser fram emot nämndens arbete med att genomföra ett visionsarbete för Blasieholmen, samt att delta i sagda process. Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Trafiknämnden

Reservation av Svante Linusson och Hamid Ershad Sarabi (båda C)

- a. Att delvis avslå kontorets förslag till beslut.
- b. Att bifalla motionen i sin helhet.
- c. Att därutöver anföra följande:

Inledningsvis vill vi tacka trafikkontoret för svaret på vår motion. Det är positivt att staden är på frågan om att utveckla och aktivera Blasieholmstorg. Därtill delar vi

trafikkontorets synpunkter om det kulturhistoriska värdet av platsen och att den ska tas i beaktning i utvecklandet av torget.

Dessvärre lämnar svaret en del att önska. Konkretionen i visionsarbetet för torget uteblir från svaret och man visar egentligen inte på något helhetsgrepp för att verkligen integrera torget som en del av en levande, grön och tillgänglig stad. Svaret från kontoret lägger stort fokus på de cykelåtgärder som genomförts, som visserligen är viktiga, men även på denna punkt finns mer arbete att göra för att öka tillgängligheten och säkerheten för cyklisterna. Detta är ett viktigt cykelstråk men tyvärr har den kullersten som har lagts dit inneburit ett väldigt ojämnt underlag vilket resulterar i att cyklar bokstavligen skakar sönder, även i låga hastigheter. Det måste vara möjligt att skapa ett vackert och autentiskt torg, utan att man förstör framkomligheten.

Vidare skriver kontoret i sitt svar att "... i avvägningen mellan att störa en klassisk Stockholmsmiljö och cykelbanans jämnhet valdes att så långt som möjligt bevara gatumiljön". För oss i Centerpartiet är det viktigt att utveckla Blaiseholmstorg på ett sätt som respekterar och bevarar de historiska värdena samtidigt som vi också hittar nya vägar för att aktivera platsen. Vi hade gärna sett att kontoret hittat mer innovativa lösningar som kan kombinera utveckling med kulturhistoriskt bevarande.

Därtill berör svaret varken möjlighet till ökad grönska, etableringen av fler verksamheter eller samarbete framåt med fastighetsägarna runt torget. Motionen syftar till att öka närvaron av människor på torget och att göra platsen mer attraktiv. Det handlar om att uppmuntra fler caféer, restauranger och uteserveringar – men svaret berör inte dessa perspektiv alls. Vi tycker att det är olyckligt.

Avslutningsvis är vi från Centerpartiet måna om att arbetet för att förbättra och aktivera Blasieholmstorg genomförs i dialog med såväl relevanta förvaltningar som de privata aktörer som verkar på torget.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Daniele Fava (C) och Christina Messick (L)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföras: Inledningsvis vill vi tacka förvaltningen för svaret på Centerpartiets motion och välkomnar svaret. Vi ser framemot att SDF i Norra innerstaden är en drivande part i att göra platsen trevligare, trafiksäkrare och grönare.